

59. Orientering om økonomisk konsekvens af krigen i Ukraine

Sagsresumé

I denne sag orienteres fagudvalg, Økonomiudvalget og byrådet om de overordnede og samlede økonomiske konsekvenser af den ændrede økonomiske situation som følge af krigen i Ukraine og de afledte økonomiske udfordringer i 2022, men som også vil påvirke økonomien i 2023 og frem.

Sagsfremstilling

De økonomiske udsigter i den globale økonomi er, med Ruslands invasion i Ukraine den 24. februar 2022, gået fra en grundlæggende optimisme ovenpå Covid-19 til dystre økonomiske udsigter med blandt andet stigende energipriser, stigende inflation samt lavere økonomisk vækst. Både de stigende energipriser og stigende inflation har allerede sat sig i den danske økonomi. Og således også i Faxe Kommune. Som andre danske kommuner, arbejdes der også i Faxe Kommune med at sikre, at de flygtninge som kommer til Faxe Kommune får de bedste forudsætninger for at komme godt fra start her i vores kommune. Det betyder både at sikre dem boligforhold, penge til at klare sig for, opstart i daginstitution eller skole, arbejde og meget mere.

Følger vi de seneste udmeldinger fra Regeringen og KL, må det forventes at de kommende års økonomiske råderum vil blive mindre end det vi i de senere år har vænnet os til. Det betyder, at Faxe Kommune, som andre kommuner, ikke umiddelbart kan forvente økonomisk hjælp udefra. Det betyder, at vi i grove træk selv skal finde økonomien til både kendte og endnu ukendte udfordringer. Som det dog fremgår af vedlagte bilag, har Regeringen udmeldt en delvis finansiering af de direkte omkostninger ved modtagelse og håndtering af de flygtninge der under særloven kommer til Faxe Kommune.

Som følge af de ændrede økonomiske udsigter har administrationen iværksat en screening af afledte økonomiske udfordringer kommunen. Formålet med screeningen er så rettidigt som muligt at orientere fagudvalg, Økonomiudvalget og byrådet om de ændrede økonomiske grundvilkårs betydning for Faxe Kommune, herunder påbegynde en proces mod imødegåelse af de økonomiske udfordringer.

Det er vigtigt at understrege at screeningen er baseret på senest kendt og bedste viden samt at de grundlæggende vilkår kan ændres hurtigt.

Screeningen viser følgende udfordringer på Børn & Læringsudvalgets område:

På dagtilbuds- og skoleområdet er der allerede nu uforudsete engangsudgifter i forbindelse med klargøring af tilbuddet Solsikken på knap 0,2 mio. kr. Derudover har der siden ultimo marts været løbende driftsudgifter til samme tilbud på månedligt knap 0,4 mio. kr. Estimeret årsudgift: ca. 2,7 mio. kr., hvor der gives et niveau og en service som er sammenlignelig med almen området, herunder fx et

undervisningstimer til svarende til det pågældende skoletrin i almenskolen. Der vil derfor i løbet af de kommende måneder arbejdes hen mod en normalisering af tilbuddet i Solsikken.

Administrationen overgik pr. medio april til næste fase, fase 2, som led i en løbende udvidelse af dag- og skoletilbud til ukrainske flygtninge. Fase 2 omfatter klargøring til og drift af dagtilbud og skoletilbud til i alt 120 børn/elever. Pr. 20 april 2022 var der samlet 19 ukrainske børn med opholdstilladelse og fem børn som afventer opholdstilladelse. Driftsudgifterne i fase 2 vil omfatte udgifter til pædagogisk personale, administration og øvrige driftsudgifter ifm. udvidelsen. Der er her taget udgangspunkt i omkostningerne til modtagerklasser og serviceniveauet heri. Estimeret årlig udgift: ca. 9-9,5 mio. kr. Udgifterne vil være helt afhængig af antallet af børn, der indgår i fase 2, samt fordelingen mellem dagtilbudsbørn og skolebørn.

Administrationen ønsker allerede nu at gøre Børn & Læringsudvalget opmærksomme på, at eftersom fase 2 lægger beslag på ledige lokaler på skolerne, vil en afledt konsekvens kunne være, at skolerne ikke får mulighed for at oprette mellemformer i det omfang, som er planlagt i strategien Børn i Fællesskaber. Dette kan få afledte konsekvenser for økonomimodellen i Børn i Fællesskaber 2026. Det betyder konkret, at de planlagte reduktioner i årene 2023-2026 kan blive helt eller delvist vanskeliggjort. Det er endnu for tidligt at give en estimering på denne afledte risiko.

Det vil være muligt at imødegå udgiftsniveauet ved at sænke kvalitetsstandarderne i hhv. dagtilbud og i modtagerklasserne på skolerne.

- På dagtilbudsområdet kan det omfatte en merindskrivning i institutionerne uden at hæve normeringen tilsvarende, hvilket vil betyde en dårligere normering generelt for alle børn i dagtilbud i Faxe Kommune og med risiko for, at man ikke kan overholde minimumsnormeringerne.
- I henhold til bekendtgørelse nr. 1053 af 29. juni 2016 om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, kan antallet af elever i modtagerklasserne have op til 18 elever i klassen, hvis eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige fælles forudsætninger (§ 4, stk. 4), hvilket er situationen i forhold til de ukrainske flygtningebørn. Der er i dag ca. 12 børn i modtagerklasserne i gennemsnit. Med 18 elever i klasserne vil udgifterne ved 120 elever kunne nedbringes med ca. 1,25 mio. kr. årligt, set i forhold til 12 elever i klassen, dog under hensyntagen til, at antallet af elever på de enkelte klassetrin ikke må overstige 3 klassetrin, jf. samme bekendtgørelse.
- Det kan overvejes at eleverne fra Ukraine i højere grad og fx for de ældste elever indgår i de almene klasser, hvor der kan kommunikeres på engelsk, hvis muligt.
- Der ses ukrainske flygtningeelever som undervises på nettet fra Ukraine. Dette kan eventuelt anvendes som en kombination, hvor der undervises via fjernundervisning på nettet 2 dage om ugen og i modtagerklasser 3 dage om ugen. Det vil kunne mindske omkostningerne med 30-40%, idet der potentielt vil være omkostninger til opkoblinger, betaling for fjernundervisning m.v.

Fordelen ved en sådan model, vil være at eleverne bevare tilknytningen til det ukrainske sprog og undervisningsform og der leves op til kravene til undervisningstimer.

- På sigt kan det overvejes om Solsikken skal opretholdes og børn og elever i stedet går direkte ind i dagtilbud og skole i takt med at der indhentes erfaringer med håndtering af ukrainske flygtninge. Det vil medføre en årlig besparelse på ca. 5,6 mio. kr. Det kan dog medføre, at nogle flygtninge får en sværere opstart ind i et dansk børne- og ungeliv.
- I forhold til ejendomsstrategien fra 2015 er der i forbindelse med de ukrainske flygtninge anvendt lokaler på Sofiendalskolen med tilhørende udgifter til rengøring, varme m.v., som i forhold til ejendomsstrategien var besluttet taget ud af brug.

I sagerne om Forventet Regnskab som kommer til behandling på møderne i juni, vil administrationen dels søge at præcisere udfordringernes betydning i både tekst og tal samt også komme med tiltag som kan imødekomme udgiftspresset.

Der forventes vedtaget en særlov vedr. ukrainske flygtninge på børne- og ungeområdet, som giver flere muligheder for at oprette tilbud på dagtilbuds- og skoleområdet. Loven forventes vedtaget primo juni 2022. Børn & Læringsudvalget vil blive forelagt en sag med mulige modeller for tilbud på udvalgets juni møde.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Sagen afgøres af

Børn & Læringsudvalget.

Indstilling

Center for Økonomi indstiller,

1. at Børn & Læringsudvalget tager orienteringen til efterretning, og
 2. at orienteringen oversendes til Økonomiudvalget.
-

Bilag

- Udgifter og indtægter på integrationsområdet
 - Brev fra finansministeren til KL
-